PISA VA TIMSS DASTURLARI ASOSIDA MAKTAB DIREKTORLARINING STRATEGIK BOSHQARUV KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION MODELI

Raxmonova Xusniobodxon Valeriy qizi,

Oltariq tumani 12-umumiy o‘rta ta’lim maktabi matematika o'qituvchisi.

Annotatsiya

Mazkur tezisda PISA va TIMSS xalqaro baholash dasturlari asosida maktab direktorlarining strategik boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirishning innovatsion modeli ishlab chiqilgan. Tadqiqotda monitoring, analitik boshqaruv va evidence-based leadership mexanizmlarining pedagogik imkoniyatlari yoritilgan.

Kalit so‘zlar: PISA, TIMSS, strategik boshqaruv, evidence-based leadership, monitoring, ta’lim sifati.

Ta’lim sifati monitoringining xalqaro mezonlari bugungi kunda ta’lim tizimi samaradorligini baholashning muhim vositasiga aylanmoqda. Xalqaro baholash dasturlari maktab boshqaruvining samaradorligini aniqlash va strategik rivojlantirish imkonini beradi. Shu jihatdan maktab direktorlarining boshqaruv kompetensiyalarini xalqaro standartlar asosida rivojlantirish dolzarb pedagogik muammo hisoblanadi.

M.U. Axmedovning tadqiqotlarida ta’lim sifati menejmenti va monitoring tizimlarini takomillashtirishning nazariy asoslari yoritilgan bo‘lib, boshqaruvning evidence-based mexanizmlariga alohida e’tibor qaratilgan [1].

PISA va TIMSS dasturlari asosida direktorlarning strategik boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirish modeli quyidagi komponentlardan iborat:

- strategik boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirish;
- monitoring va tahliliy boshqaruv ko‘nikmalarini shakllantirish;
- xalqaro baholash indikatorlari bilan ishlash kompetensiyasini rivojlantirish.

Mazkur model quyidagi yo‘nalishlarni qamrab oladi:

- PISA va TIMSS metodologiyasi;
- ta'lim sifati monitoringi;
- data analytics;
- benchmarking;
- evidence-based management.

M.U. Axmedovning "Swot-analiz upravleniya kachestvom srednego obrazovaniya" nomli tadqiqotida ta'lim sifatini boshqarishda SWOT-tahlil mexanizmlarining samaradorligi asoslangan [2]. Bizning nazarimizda, xalqaro baholash dasturlari natijalarini SWOT tahlil asosida o'rganish maktab boshqaruvini strategik rivojlantirish imkonini beradi.

Maykl Fullan ta'lim tizimida strategik liderlik va o'zgarishlarni boshqarish innovatsion rivojlanishning asosiy omili ekanligini ta'kidlaydi [3]. Olimning fikriga ko'ra, samarali maktab rahbari ta'lim sifatini doimiy monitoring asosida rivojlantirib borishi kerak.

Model quyidagi texnologiyalar asosida amalga oshiriladi:

- blended learning;
- case-study texnologiyalari;
- raqamli monitoring platformalari;
- data visualization vositalari;
- AI asosidagi tahliliy tizimlar.

PISA va TIMSS dasturlari asosida maktab direktorlarining strategik boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirish ta'lim sifati monitoringini takomillashtirishning muhim omili hisoblanadi. Taklif etilgan innovatsion model ta'lim boshqaruvining samaradorligini oshirish, xalqaro standartlarga mos boshqaruv tizimini shakllantirish va maktablarning raqobatbardoshligini kuchaytirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Axmedov M.U. Ta'lim sifati va ta'lim sifati menejmentiga zamonaviy yondashuvlar. "Ta'lim va innovatsion tadqiqotlar", 2023.

2. Axmedov M.U. Swot-analiz upravleniya kachestvom srednego obrazovaniya. NamDU ilmiy axborotnomasi, 2023.

3. Fullan M. The New Meaning of Educational Change. – New York: Teachers College Press, 2016.
4. OECD. PISA 2022 Assessment and Analytical Framework. – Paris, 2023.
5. TIMSS International Results in Mathematics and Science. IEA, 2023.